

Ezt az oldalt gépi fordítással [\[Link\]](#) fordították le. A gépi fordításokban előfordulhatnak az egyértelműséget és a pontosságot potenciálisan csökkentő hibák; az ombudsman nem vállal felelősséget az esetleges eltérésekért. A legmegbízhatóbb és jogilag korrekt tájékoztatásért olvassa el a fenti linken található, angol nyelvű forrásverziót. Bővebb információért tekintse meg [nyelvi és fordítási politikánkat \[Link\]](#).

A Covid19 elleni oltóanyagokra vonatkozóan az „előzetes beszerzési megállapodásokról” a gyógyszeripari vállalatokkal folytatott tárgyalásokért felelős csoporttal kapcsolatos átláthatóság Európai Bizottság általi biztosításának módjára vonatkozó, 175/2021/DL. sz. ügyben hozott határozat

Határozat

Ügy 175/2021/DL - Vizsgálat megindítása 29/01/2021 - Határozat 22/03/2021 - Érintett intézmények Európai Bizottság (Nem történt hivatali visszasság) |

Az ügy arra vonatkozott, hogy az Európai Bizottság megtagadta azon szakértői csoport tagjai nevének közzétételét, amely részt vesz a Covid19 elleni oltóanyagok beszerzésére irányuló szerződésekről az uniós tagállamok nevében gyógyszeripari vállalatokkal folytatott tárgyalásokon.

Az ombudsman megállapította, hogy a nevek nyilvánosságra hozatalának Bizottság általi megtagadása összhangban volt az uniós adatvédelmi jogszabályokkal, ezért hivatali visszasság hiányának megállapításával lezárta a vizsgálatot.

Sajnálattal fejezte ki azonban amiatt, hogy a Bizottság megtagadta, hogy a szakértőkre vonatkozóan bármiféle információt közöljön, például azt, hogy melyik nemzeti közigazgatáshoz tartoznak. A tárgyalócsoport nagyobb átláthatósága elősegítené a Covid19 oltóanyagokkal kapcsolatos tárgyalási folyamat valódi elszámoltathatóságának biztosítását.

Ezért határozottan javasolja a Bizottságnak, hogy tegye közzé legalább a tárgyalócsoportban képviselt hét tagállamot megnevező listát.

A panasz előzményei

1. A Covid19-világjárvány kezelése érdekében az Európai Bizottság kidolgozta a „vakcinastratégiát” [1] annak érdekében, hogy biztonságos és hatékony oltóanyagokat biztosítson Európa és a világ számára. A stratégia előírja, hogy annak érdekében, hogy támogassa a vállalatokat az oltóanyagok gyors kifejlesztésében és előállításában, a Bizottság a tagállamok nevében megállapodásokat köt az egyes oltóanyaggyártókkal. A meghatározott számú vakcinaadag adott időkereten belüli és adott áron történő megvásárlásának jogáért cserébe az oltóanyaggyártókat terhelő előzetes költségek egy részét a „Sürgősségi Támogatási Eszközből” [2] finanszíroznák. A Bizottság és az ezen eljárást biztosító gyógyszeripari vállalatok között létrejött szerződéseket „előrehaladott beszerzési megállapodásoknak” (APA-k) nevezik. A Bizottság koordinálja az uniós tagállamok nemzeti közigazgatási szerveinek szakértőiből álló csoportot, amely az érintett gyógyszeripari vállalatokkal tárgyalásokat folytatott ezekről az akkreditált parlamenti asszisztensekről.

2. 2020 szeptemberében a panaszos, egy európai parlamenti képviselő nyilvános hozzáférés iránti kérelmet nyújtott be [3] a következőkhöz: „*a Bizottság által megtárgyalt és aláírt szerződés az AstraZeneca gyógyszeripari vállalattal a Covid19 elleni oltóanyag beszerzéséről az EU valamennyi tagállama számára*”, valamint 2. „*az uniós tagállamok nevében tárgyaló személyek neve*”.

3. A Bizottság meghosszabbította azt a határidőt, amelyen belül határozatot kell hoznia a kérelemről [4], és 2020 októberében végül kiadta eredeti határozatát. Egy olyan dokumentumot jelölt meg, amely a kérelem első részének hatálya alá tartozik, nevezetesen az AstraZeneca-val (az oltóanyagokat fejlesztő egyik gyógyszeripari vállalattal) aláírt akkreditált parlamenti asszisztens. A Bizottság azonban megtagadta a hozzáférést, azzal érvelve, hogy a hozzáférhetővé tétel sértheti az AstraZeneca kereskedelmi érdekeinek védelmét. [5] A Bizottság a kérelem második részét „információkérésként” kezelte [6]. A Bizottság azzal érvelt, hogy nem hozhatja nyilvánosságra a neveket, mivel ez veszélyeztetné az érintett személyek személyes adatainak [7] védelmét. Azt mondta, hogy meg kell védeni személyazonosságukat, hogy megőrizzék függetlenségüket, és megvédjék őket az indokolatlan külső nyomástól és befolyástól. Ugyanakkor nyilvánosságra hozta a Bizottság nevében eljáró szakértő nevét.

4. A panaszos elégedetlen volt a válasszal, és felkérte a Bizottságot, hogy „megerősítő kérelem” benyújtásával vizsgálja felül eredeti álláspontját.

5. A határidő egy alkalommal történő meghosszabbítását követően a Bizottság 2020 decemberében tájékoztatta a panaszost arról, hogy a folyamatban lévő belső konzultációk miatt nincs abban a helyzetben, hogy az előírt határidőn belül foglalkozzon a megerősítő kérelemmel. Kötelezettséget vállalt arra, hogy „*a lehető leghamarabb*” választ ad.

6. 2021 januárjában válasz hiányában a panaszos az ombudsmanhoz fordult.

A vizsgálat

7. Néhány nappal azután, hogy a panaszos az ombudsmanhoz fordult, a Bizottság közzétette

az AstraZeneca-val kötött akkreditált parlamenti asszisztentst, amelynek egyes részeit kitakarták. Az ombudsman üdvözölte ezeket a fejleményeket. Következésképpen csak azzal kapcsolatban indított vizsgálatot, hogy a Bizottság megtagadta az akkreditált parlamenti asszisztensek tárgyalásában részt vevő nemzeti közigazgatási szervek képviselőinek nevét.

8. Az ombudsman felkérte a Bizottságot, hogy fejtse ki a nevek nyilvánosságra hozatalának megtagadását, és különösen annak mérlegelését, hogy lehetséges-e bizonyos információk – például az egyének címe és/vagy álláspontja, valamint azon nemzeti közigazgatás adatai, amelyhez tartoznak – nyilvánosságra hozatala. A vizsgálat során az ombudsman megkapta a Bizottság válaszát, majd ezt követően a panaszosnak a válasza vonatkozó észrevételeit.

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

9. A **panaszos** azzal érvelt, hogy közérdek fűződik a szakértők nevének nyilvánosságra hozatalához. Elmondta, hogy az átlátható döntéshozatal elengedhetetlen a demokrácia és a közbizalom működéséhez. A panaszos továbbá úgy ítélte meg, hogy a kért információk nyilvánosságra hozatalának elmaradása a vakcinába vetett bizalom hiányához vezethet, ami a lakosság vonakodását eredményezheti. Az EU-nak ezért minden tőle telhetőt meg kell tennie a közbizalom helyreállítása érdekében.

10. A panaszos továbbá úgy vélte, hogy a nevek nyilvánosságra hozatala csökkentheti a potenciális összeférhetetlenség észlelését.

11. A **Bizottság** kifejtette, hogy egy **közös tárgyalócsoporthoz** folytatja a tárgyalásokat az oltóanyag-beszállítók. Az oltóanyag-előállítási kapacitással rendelkező hét tagállamot képviselő közös tárgyalócsoporthoz szakértőit egy irányítóbizottság társelnökei nevezik ki. A Bizottság a **közös tárgyalócsoporthoz tagja is**. Az irányítóbizottság az aláírás előtt megvitatja és felülvizsgálja az akkreditált parlamenti asszisztensi szerződések valamennyi szempontját [8] .

12. A Bizottság kijelentette, hogy az információkérések kezelése során köti a helyes hivatali magatartás európai kódexe [9] , amely előírja, hogy az intézményeknek az uniós adatvédelmi szabályokkal összhangban kell védeniük a személyes adatokat [10] . A Bizottság kifejtette, hogy e tekintetben belső igazgatási gyakorlatokat dolgozott ki, amelyek az információkérések kezelése szempontjából is relevánsak.

13. E **közigazgatási gyakorlattal** összhangban a közhatalmi minőségükben eljáró harmadik személyek nevét nem szabad nyilvánosságra hozni, kivéve, ha teljesülnek az adattovábbításra vonatkozó uniós adatvédelmi jogszabályokban foglalt feltételek. [11] Ugyanez vonatkozik a harmadik felek „funkcióira”, amennyiben e funkciók felszabadítása lehetővé tenné a személyek azonosítását. Mivel az irányítóbizottság és a közös tárgyalócsoporthoz egyik szakértője sem tartozott a „közszerelők” kategóriájába, a Bizottság azzal érvelt, hogy ellenőriznie kell, hogy a személyes adataik továbbításának feltételei teljesülnek-e.

14. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a panaszos nem terjesztett elő meggyőző érveket annak

alátámasztására, hogy a kért személyes adatok nyilvánosságra hozatala a közérdeket szolgálná (első feltétel). A Bizottság azt is állította, hogy a hozzáférhetővé tétel sértené az érintett személyek „jogos érdekeit”, mivel valós és nem hipotetikus kockázat áll fenn, hogy személyazonosságuk felfedése sértené a magánéletüket, és kényszerítő külső kapcsolatokhoz és nyomásgyakorláshoz vezetne (második feltétel). A Bizottság ezért azt állította, hogy a jogi feltételek nem teljesültek, és nem volt abban a helyzetben, hogy közzétegye a szakértők nevét.

15. A Bizottság továbbá kijelentette, hogy a folyamatban lévő tárgyalások fényében meg kell védenie a szakértők függetlenségét, és meg kell védenie őket az indokolatlan külső nyomástól és befolyástól.

16. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szakértők címeinek nyilvánosságra hozatala vagy a szakértői csoport nemzeti közigazgatási szerveinek felsorolása valószínűleg nyilvánosan hozzáférhető információk (például szervezeti diagramok vagy közszolgáltatások nyilvántartása) alapján azonosíthatóvá tenné őket, és ezáltal meghiúsítaná a magánéletük védelmére irányuló célkitűzést, amelyet a Bizottság el kíván érni.

Az ombudsman értékelése

17. Az ombudsman ésszerűnek tartja, hogy a Bizottság „tájékoztatás iránti kérelemként” foglalkozzon a panaszos kérésével. Mindenesetre megjegyzi, hogy a kérelem minősítésének módja nem befolyásolta azt a tényt, hogy a személyes adatok továbbítását az uniós adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kell végrehajtani. Az ombudsman egyetért azzal, hogy az irányítóbizottság és a közös tárgyalócsoport szakértőinek neve személyes adat. [12]

18. Annak értékelésekor, hogy a szakértők személyes adatainak továbbítása jogszerű lenne-e, a Bizottságnak háromlépcsős elemzést kell követnie. Először is meg kell vizsgálnia, hogy a kérelmező bizonyította-e a személyes adatok továbbításának szükségességét egy meghatározott közérdekű célból. Ebben az esetben a Bizottságnak meg kell állapítania, hogy az adattovábbítás sértheti-e az „érintett személyek” (ebben az esetben a szakértők) jogos érdekeit. Végül a Bizottságnak „egyensúlyozást” kell végeznie a személyes adatokhoz hozzáférést kérő személy érdekei és az érintettek jogos érdekei között [13].

19. Az ombudsman egyetért azzal, hogy a panaszos által felhozott érvek nem támasztják alá a közérdek olyan sajátos igényét, amelyet az egyének nevének megismerésével lehetne kielégíteni.

20. Így a Bizottságnak nem kellett további lépéseket tennie annak mérlegelése érdekében, hogy a nyilvánosságra hozatal sérthette-e a szakértők jogos érdekeit. Az ombudsman azonban egyetért a Bizottsággal abban, hogy érdekeik sérülhetnek, különös tekintettel tárgyalási szerepük érzékeny jellegére.

21. Ilyen körülmények között az ombudsman megállapítja, hogy a Bizottság megalapozottan utasította el a szakértők nevének nyilvánosságra hozatalát személyes adataik védelme

érdekében. Az ombudsman megjegyzi, hogy a **közös tárgyalócsoporthoz a Bizottság vezető köztisztviselőjének neve nyilvános.**

22. Az ombudsman azonban csalódott amiatt, hogy a Bizottság megtagadta legalább néhány, a szakértőkkel kapcsolatos információ kiadását. Annak tudatában, hogy a Bizottság meg kívánja védeni személyazonosságukat, az ombudsman úgy véli, hogy személyazonosságuk felfedése nélkül lehetséges lenne olyan általános információk közzététele, amelyek jeleznék, hogy a tárgyaló felek mely nemzeti közigazgatáshoz tartoznak. Annak egyértelmű jelzése, hogy melyik tagállam képviselteti magát a „közös tárgyalócsoporthoz”, és hogy a nemzeti közigazgatás milyen szinten képviselteti magát, erősítené a közbizalmat, és biztosítaná, hogy az oltóanyagok beszerzésére vonatkozó tárgyalási folyamattal kapcsolatban valódi elszámoltathatóságot lehessen biztosítani. Tekintettel az akkreditált parlamenti asszisztensekről általában, és különösen az akkreditált parlamenti asszisztensekről jelenleg folyó nyilvános vitára, az EU érdeke is az lenne, hogy a tárgyalások átláthatóbbak legyenek.

Következtetés

A vizsgálat alapján az ombudsman az alábbi következtetéssel zárja le az ügyet:

Tekintettel az uniós adatvédelmi jogszabályokra, az Európai Bizottság nem követett el hivatali visszasságot.

A panaszt és az Európai Bizottságot tájékoztatják erről a döntésről .

Javaslat

Az ombudsman fenntartja, hogy nagyobb átláthatóságra van szükség a tárgyalások tekintetében. Határozottan javasolja, hogy a Bizottság tegye közzé a közös tárgyalócsoporthoz képviselt hét tagállam listáját.

Emily O'Reilly európai ombudsman

Strasbourg, 2021. 03. 22.

[1] A Bizottság 2020. június 17-i közleménye a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégiáról, elérhető a következő címen:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1597339415327&uri=CELEX:52020DC0245>
[Link].

[2] A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz segít a tagállamoknak a koronavírus-világjárványra való reagálásban azáltal, hogy európai szinten stratégiai és összehangolt módon kezelik a szükségleteket. További információk a következő címen érhetők el:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_en [Link].

[3] Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendelet 6. cikkével összhangban, amely a következő internetcímen érhető el:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Link].

[4] Az 1049/2001/EK rendelet 7. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

[5] Az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdésének első francia bekezdésével összhangban.

[6] A helyes hivatali magatartás európai kódexével összhangban, elérhető a következő címen:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/publication/en/3510> [Link].

[7] A természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló (EU) 2018/1725 rendelet rendelkezéseivel összhangban:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Link].

[8] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_48 [Link].

[9] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/publication/en/3510> [Link].

[10] Az (EU) 2018/1725 rendelet.

[11] A három feltételt az (EU) 2018/1725 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja említi.

[12] Az (EU) 2018/1725 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének értelmében.

[13] Az (EU) 2018/1725 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja.